

Phản vệ liên quan đến thuốc cản quang chứa iod: Phân tích tín hiệu từ cơ sở dữ liệu báo cáo ADR Quốc gia trong giai đoạn 2015-2019

(Cao Thị Thu Huyền, Trần Hoàng Hưng, Nguyễn Thị Thanh Hương, Vũ Đình Hòa, Nguyễn Hoàng Anh)

Nguy cơ phản vệ của thuốc cản quang chứa iod được thể hiện rõ thông qua việc phân tích cơ sở dữ liệu ADR. Các đánh giá định kỳ phân tích nguy cơ từ đó thúc đẩy tăng cường nhận thức cho nhân viên y tế đóng vai trò quan trọng trong quản lý nguy cơ và giảm thiểu hậu quả do phản vệ gây ra bởi nhóm thuốc nguy cơ cao này.

Tóm tắt

Mục tiêu khảo sát đặc điểm và phân tích sự hình thành tín hiệu phản vệ¹ liên quan đến thuốc cản quang chứa iod trong giai đoạn 2015-2019.

Đối tượng và phương pháp: Nghiên cứu mô tả, cắt ngang thông qua hồi cứu dữ liệu báo cáo ADR tự nguyện tại Trung tâm DI & ADR Quốc gia từ năm 2015 đến 2019.

Kết quả

Đã ghi nhận 468 (35.9%) trường hợp phản vệ trong số 1305 báo cáo ADR liên quan đến thuốc cản quang chứa iod. Các thuốc được ghi nhận nhiều nhất bao gồm: iobitridol (50.1%), iohexol (21.7%) và iobromid (20.5%). Đa số phản ứng (88.2%) xuất hiện sau tiêm thuốc từ vài phút đến 1 giờ. Biểu hiện của phản vệ thường gặp là các rối loạn

tim mạch, hô hấp, da/niêm mạc và tiêu hóa với hơn 70% trường hợp biểu hiện trên tim mạch và hô hấp. 241 (51.5%) trường hợp phản vệ được phân loại từ độ III trở lên, trong đó có 9 (1.9%) ca tử vong. Tín hiệu phản vệ của thuốc cản quang chứa iod hình thành trong giai đoạn khảo sát với iopamidol ($ROR^2 = 2.61 [1.05-6.51]$ năm 2015), iohexol ($ROR = 2.21 [1.30-3.75]$ năm 2016), iobitridol ($ROR = 1.39 [1.04-1.85]$ năm 2018, $ROR = 1.43 [1.13-1.80]$ năm 2019).

Kết luận

Nguy cơ phản vệ của thuốc cản quang chứa iod được thể hiện rõ thông qua việc phân tích cơ sở dữ liệu ADR. Các đánh giá định kỳ phân tích nguy cơ từ đó thúc đẩy tăng cường nhận thức cho nhân viên y tế đóng vai trò quan trọng trong quản lý nguy cơ và

¹ Tín hiệu phản vệ của một thuốc được hình thành khi: có ít nhất báo cáo liên quan đến thuốc đó trong khoảng thời gian đánh giá; cận dưới khoảng tin 95% của $ROR > 1$

² Reporting Odd Ratio: tỉ suất chênh báo cáo

giảm thiểu hậu quả do phản vệ gây ra bởi
nhóm thuốc nguy cơ cao này.

Nguồn: Tạp chí Y Dược lâm sàng 108 tập 16_số đặc biệt 11/2021, link:
http://canhgiacduoc.org.vn/SiteData/3/UserFiles/YDLS%20108%202021%20so%2011%2090-97.pdf?fbclid=IwAR1SemNkoaHYu8BAaLt-dePVy32ZYPZYVD1-2tqcVZ3duq59InwHY7_3css

Người soạn
(Ký và ghi rõ họ tên)

Khoa Dược
(Ký và ghi rõ họ tên)

Lãnh đạo bệnh viện
(Ký và ghi rõ họ tên)

Phạm Thị Thảo

Phan Thị Thanh Thìn

Từ Thị Mai Linh